

Spoštovani!

Permakulturni inštitut Maribor (<https://www.permakulturni-institut.si/>) sodeluje kot partner v projektu *Promocija ekosistemskega kmetovanja in permakulturnega načrtovanja*, ki ga v sklopu programa Študentski inovativni projekti za družbeno korist financirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Evropska unija. V sklopu projekta izvajamo anketo o poznavanju ekosistemske kmetijske pridelave in permakulturnega načrtovanja. S pomočjo rezultatov ankete bomo lahko izboljšali promocijo tovrstnih aktivnosti, kar lahko prinese koristi ne samo Vam, temveč tudi družbi kot celoti.

Zaradi Vašega lažjega izpolnjevanja ankete vam v nadaljevanju na kratko opisujemo pojma permakulture in ekosistemske pridelave: izraz permakultura pomeni, da soustvarjamo z naravo in ne delujemo proti njej. Vzdržuje produktivnost vseh ekosistemov - vodnega, pokrajinskega, bivanjskega in kmetijskega. T.i. ekosistemski način kmetijske pridelave sledi načelom permakulture: prst se ne prekopava, gnoji se s kompostom, umetna gnojila in škropiva se ne uporabljajo, ne uporablja se monokultur. Ta sistem pridelave zato nima negativnih učinkov na zdravje ljudi, na zemljo, zrak in vodo ter prispeva k višjim količinskim donosom pridelkov. Pridelki imajo tudi višjo prehransko vrednost ter visoko vsebnost vitaminov, mineralov in antioksidantov.

Izpolnjevanje ankete Vam bo vzelo 15 minut. Vaše odgovore, ki jih bomo uporabili izključno za namen tega projekta, nam bodo pomagali pri razumevanju in reševanju izzivov pridelovalcev, ki se ukvarjajo z ekosistemsko pridelavo ali pa bi jih slednja zanimala.

Za Vaše sodelovanje v anketi se Vam iskreno zahvaljujemo, v primeru dodatnih vprašanj ali nejasnosti nas kontaktirajte.

S spoštovanjem,

Matej Kline, direktor

Permakulturni inštitut Maribor

Betnavska 116
SI-2000 Maribor
Slovenija

T: 041 797 144

Permakulturni
inštitut Maribor

e-mail: matej.kline@permakulturni-institut.si

<https://www.permakulturni-institut.si/>

<https://www.zabojcekzdravja.si/>

1. Kateri je vaš trenutni način pridelave kmetijskih pridelkov (zelenjave, sadja)?

- a) Konvencionalni
- b) Ekološki
- c) Ekosistemski
- d) Drugo: _____

1.1 Ali je kmetovanje za vas edina dejavnost ali samo dopolnilna (imate še drugo službo)?

- a) Kmetovanje je moja edina dejavnost
- b) Kmetovanje opravljam zraven službe

1.2 Koliko let se že ukvarjate s kmetijsko pridelavo?

1.3 Kakšna je velikost vaših obdelovalnih površin?

- a) Manj kot 1ha
- b) 1-5ha
- c) 5-10ha
- d) 10-20ha
- e) 20-40ha
- f) več kot 40ha

1.4 Katere pridelke prodajate?

2. Ali poznate ekosistemsko pridelavo?

- a) Da
- b) Ne

2.1 Označite kako dobro poznate Permakulturni Inštitut Maribor.

Storitve Permakulturnega Inštituta MB	Storitev sem že uporabljal/-a	O storitvi vem precej, vendar je nisem uporabljal/-a	Ne morem se opredeliti	Za storitev sem že slišal/-a	Storitve sploh ne poznam
Ozaveščanje o problemih in rešitvah					
Zabojček zdravja					
Izobraževanja					

Permakulturni
inštitut Maribor

Načrtovanje in svetovanje					
Rastlinjaki					
Žive hiše					

SKLOP A je namenjen ekosistemskim pridelovalcem.

A 1) Kateri so Vaši razlogi za pridelovanje po ekosistemskem načinu? Označite z 'X'.

		Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam, niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
1.	Želel sem prispevati k pozitivnim spremembam v okolju.					
2.	Želel sem nadgraditi mojo obstoječo ekološko pridelavo.					
3.	V svet kmetovanja me je privabil koncept permakulture.					
4.	Kakovost pridelkov drugih ekosistemskih kmetij me je prepričala, da se preusmerim.					

Drugo: _____

A 1.1) Katere so bile vaše težave in dileme pri uvajanju ekosistemskega načina pridelave?

		Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam, niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
1.	Težko je najti primere dobre prakse.					
2.	Potrošniki se ne zavedajo razlik med načini pridelave.					
3.	Stranke težko razumejo pomen višje cene takih pridelkov.					
4.	Želim si organizirano mrežo med ekosistemskimi pridelovalci.					
5.	Pogrešal sem finančno podporo države med					

	prehajanjem v ta način pridelave.					
6.	Relief mojih površin mi otežuje kmetovanje na ekosistemski način.					

A 2) Na katere pravne akte se opirate kot ekosistemski pridelovalec? Možnih je več odgovorov.

- Skupna kmetijska politika po letu 2020
- Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil
- Strategija razvoja Slovenije 2030
- Ne oziram se na nobeno regulativo
- Drugo: _____

A 2.1) Menite, da bi na ravni države morali izoblikovati ustrezno pravno podlago za ekosistemsko kmetovanje in permakulturno načrtovanje? (možnih je več odgovorov).

- Da, s tem bi se več ljudi ukvarjalo z ekosistemsko pridelavo
 - Da, s tem bi ekosistemski pridelovalci dobili boljše podporo države
 - Da, s tem bi spodbudili, da bi se več pridelovalcev preusmerilo na ekosistemsko pridelavo
 - Ne, ekosistemski način pridelave ne potrebuje pravne podlage
 - Ne, gre za male površine, način življenja
 - Da/Ne (napišite morebitne druge argumente)
- _____

A 3) Spodbude s strani države ekosistemskim pridelovalcem (obkrožite).

Menite, da kot pomembni akter pri ohranjanju okolja dobite primerne finančne spodbude s strani države?	DA	NE	Ne vem
Menite, da si v primerjavi z ekološkimi pridelovalci zaslužite višjo finančno podporo?	DA	NE	Ne vem
Menite, da si v primerjavi s konvencionalnimi pridelovalci zaslužite višjo finančno podporo?	DA	NE	Ne vem
Menite, da bi bilo finančno ugodneje biti konvencionalni ali ekološki pridelovalec?	DA	NE	Ne vem
Menite, da bi morala država nameniti več investicij v razvoj ekosistemskih pridelovalnih površin?	DA	NE	Ne vem

A 4) Znanja o ekosistemski pridelavi (označite z 'X').

	Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam, niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
O ekosistemskem pridelovanju sem dobro podučen.					
O tovrstni pridelavi sem se izobraževal/-a sam/-a (preko spleta, članki, oddaje...)					
O tovrstni pridelavi sem za učenje poiskal/-a pomoč (drugi pridelovalci, Permakulturni Inštitut Maribor)					
Dostop do tega znanja je cenovno ugoden.					
Na voljo je veliko literature in virov o permakulturi.					
Zaradi neznanja sem ekosistemsko pridelavo uvajal/-a dlje od načrtovanega.					
Ekosistemska pridelava ne zahteva posebnega znanja.					
Za tovrstno pridelavo je potrebno poznati celoten koncept permakulture.					

A 4.1) Na kakšen način bi želeli pridobivati znanja o ekosistemskem načinu pridelave v prihodnosti? (označite od 1 do 5, pri čemer je 1 najboljši način, 5 najslabši).

☐	Praktični prikazi na površinah Permakulturnega Inštituta.
☐	Osebno svetovanje pri nas doma.
☐	Rad bi se udeležil predavanj na temo ekosistemske pridelave.
☐	Zanimajo me webinarji, ki si jih lahko večkrat ogledam.
☐	Rad bi prejemal obvestila o naloženih kratkih videih na socialnih omrežjih.

A 5) Ali menite, da razdrobljenost kmetijskih površin predstavlja priložnost ali težavo za ekosistemski način pridelave?

Menim, da je gre za priložnost, ker _____

Menim, da gre za težavo, ker _____

A 5.1) Prednosti ekosistemske pridelave in permakulturnega načrtovanja (označite strinjanje ali nestrinjanje (DA/NE) s spodnjimi trditvami).

Ekosistemski način pridelave ne obremenjuje okolja in blaži podnebne spremembe	DA	NE	Ne vem
Prst, ki je obdelana na ekosistemski način, je bolj prilagojena na vremenske in podnebne spremembe.	DA	NE	Ne vem
Menim, da je površine, s katerimi upravljam, možno izboljšati s permakulturnim načrtovanjem.	DA	NE	Ne vem
Ekosistemski pridelki glede na ceno ponudijo enako ali več kot ekološki.	DA	NE	Ne vem
V prihodnosti bodo ljudje raje kupovali ekosistemske kot ekološke pridelke.	DA	NE	Ne vem
Zaradi ekosistemske pridelave opažam prihranke pri virih (voda, energenti ...).	DA	NE	Ne vem
Zaradi ekosistemske pridelave opažam prihranke pri delu.	DA	NE	Ne vem

A 6) Katera področja pridelave Vam predstavljajo najvišje stroške? (označite od 1- najvišji stroški do 5- najnižji stroški).

Stroški permakulturnega načrtovanja	
Stroški pridobivanja znanja, učenja	
Stroški trženja, promocije pridelkov	
Stroški pridelave (priprava prsti itd.)	
Stroški virov, energentov	

Drugi stroški: _____

A 6.1) Prodaja ekosistemskih pridelkov (označite trditve z 'X').

	Popolno ma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam, niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
Kupcem težko garantiramo polno ponudbo pridelkov ob vsakem času.					
Težko najdemo kupce.					
Stroški pridelave so pogosto višji od prihodkov.					
Izvedljivo je živeti le od ekosistemske pridelave (dohodki).					
Ekosistemska pridelava je mogoča le na malih površinah, kar ni donosno.					
Distribucija ekosistemskih pridelkov je težja od distribucije konvencionalnih pridelkov.					

A 7) Ocenite svoje zadovoljstvo z ekosistemskim načinom pridelave

Obilnost pridelkov	Zelo sem zadovoljen/-na	5	4	3	2	1	Sploh nisem zadovoljen/-na
Kakovost pridelkov	Zelo sem zadovoljen/-na	5	4	3	2	1	Sploh nisem zadovoljen/-na
Izgled pridelkov	Zelo sem zadovoljen/-na	5	4	3	2	1	Sploh nisem zadovoljen/-na
Okus pridelkov	Zelo sem zadovoljen/-na	5	4	3	2	1	Sploh nisem zadovoljen/-na
Čistost pridelka	Zelo sem zadovoljen/-na	5	4	3	2	1	Sploh nisem zadovoljen/-na
Zdravje rastlin	Zelo sem zadovoljen/-na	5	4	3	2	1	Sploh nisem zadovoljen/-na

A 8) Kateri so po Vašem mnenju razlogi, da se pridelovalci ne odločijo za ekosistemsko pridelavo? (možnih je več odgovorov).

- neobstoj ustrezne regulative
- pomanjkanje finančne pomoči
- pomanjkanje znanja o načinu pridelave
- pomanjkanje dostopnosti izobraževanja

Permakulturni
inštitut Maribor

- e) omejitev zaradi geografskega položaja (neprimerna prst, relief, poplavno območje..)
- f) nezmožnost doseganja velikega dobička od prodaje
- g) upravljajo s prevelikimi površinami
- h) drugo: _____

B 1) Poznavanje ekosistemske pridelave in permakulture (označite z 'X').

	Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam, niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
O ekosistemskem pridelovanju sem dobro podučen.					
Ekosistemska pridelava zahteva odlično in široko znanje.					
O tovrstni pridelavi sem se izobraževal/-a sam/-a (preko spleta, članki, oddaje...)					
Dostop do znanja je cenovno ugoden.					
Na voljo je veliko literature in virov o permakulturi.					
Za tovrstno pridelavo je potrebna posebna predanost filozofiji permakulture.					

B 1.1) Na kakšen način bi želeli pridobivati znanje v prihodnosti? Označite od 1 do 6, pri čemer je 1 najboljši način, 6 najslabši.

	Praktični prikazi na površinah Permakulturnega Inštituta.
	Osebno svetovanje doma.
	Rad bi se udeležil predavanj na temo ekosistemskega kmetovanja.
	Zanimajo me webinarji, ki si jih lahko večkrat ogledam.
	Rad bi prejemal obvestila o naloženih kratkih videih na socialnih omrežjih.
	Želim si knjigo, pisane vire, članke.

B 2) Ekološka in ekosistemska pridelava (označite z 'X').

	Popolnoma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam,	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam	Popolnoma se strinjam
--	-----------------------	-------------	----------------------	----------------	------------------------	-----------------------

Permakulturni
inštitut Maribor

			niti se strinjam			
Ekološko kmetovanje je cenejše kot ekosistemsko.						
Ekosistemsko kmetovanje zahteva veliko novega znanja.						
Količina pridelkov je večja z ekološkim kmetovanjem.						
Kakovost pridelkov je višja z ekološkim kmetovanjem						
Ekološko in ekosistemsko kmetovanje sta enaka.						

B 2.1) Ste že kdaj razmišljali o prehodu iz ekološkega ali drugega načina pridelovanja na ekosistemsko pridelavo?

- a) Da
- b) Ne

B 3) Kaj so po Vaše glavne ovire za prehod z ekološkega oz. drugega načina pridelave na ekosistemsko pridelavo? Označite z 'X'.

Moj način pridelave je (podčrtajte)	Ekološki	Konvencionalni	Drugo		
	Popolno ma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
Trenutna politika je bolj naklonjena konvencionalni pridelavi kot ekološki.					
Z ugodnejšo politiko za ekosistemske kmetovalce bi se več pridelovalcev odločilo za prehod na tak način.					
Zaostrene podnebne spremembe bodo zahtevale prehod na ekosistemsko pridelavo.					
Trenutna politika kmetijstva je splošno v Sloveniji ugodna za okolje.					

Permakulturni
inštitut Maribor

Ekosistemski način pridelave je možen le na malih površinah.					
Pridelovalci z zadostno finančno pomočjo bi prešli na ekosistemsko pridelovanje.					
Začetni stroški prehoda na ekosistemsko pridelovanje so prevelik zalogaj, zanje ni dovolj državne pomoči.					
Konvencionalna pridelava je donosnejša/finančno stabilnejša od ekološke.					

B 3.1) Ali menite, da bi lahko obstajali razlogi zaradi katerih se pridelovalci *kljub zadostnim* spodbudah države (tudi finančnih) ne bi odločili za prehod na ekosistemsko pridelavo ? (možnih je več odgovorov)

- a) Da, nekateri pridelovalci ne marajo sprememb.
- b) Da, nekateri pridelovalci so že starejši in ta odločitev pripada dedičem.
- c) Da, nekateri pridelovalci se ne bi odpovedali tradicijam, ustaljenim metodam.
- d) Da, nekateri prebivalci si ne bi vzeli časa, truda za prehod.
- d) Da, _____
- e) Ne, menim, da bi se ob zadostni, razumljivi finančni podpori pridelovalci odločili za prehod

B 4) Kakšne prednosti bi za Vas potencialno lahko predstavljala ekosistemsko pridelava? Označite z 'X'.

	Popolno ma se strinjam	Strinjam se	Niti se ne strinjam niti se strinjam	Ne strinjam se	Nikakor se ne strinjam
Z ekosistemsko pridelavo bi s časom povečal/-a donosnost površin.					
Z ekosistemsko pridelavo bi znižal/-a stroške virov in energije.					
Z ekosistemsko pridelavo bi znižal/-a stroške fitofarmaceutvskih sredstev/umetnih gnojil/škrupiv					
Ekosistemski pridelki glede na ceno ponudijo enako ali več kot ekološki.					

Permakulturni
inštitut Maribor

Z ekosistemsko pridelavo bi lahko zagotavljal redno, kontinuirano ponudbo pridelkov.					
Z ekosistemsko pridelavo bi lažje našel/-la kupce.					
Ljudje razumejo, kaj se skriva za višjo ceno ekosistemskih pridelkov in so pripravljeni plačati več.					
V prihodnosti se bo prodaja ekosistemskih pridelkov povečala.					

B 5) Kako bi ocenili kakovost oziroma rodovitnost vaših obdelovalnih površin?

- a) Zelo kvalitetne
- b) Kvalitetne
- c) Povprečne
- d) Nekvalitetne
- e) Zelo nekvalitetne

B 5.2) Na kolikšnem deležu Vaših obdelovalnih površin bi po Vaši oceni lahko v začetku spremenili način predelave v ekosistemskega?

- a) <20%
- b) 20-40%
- c) 40-60%
- d) 60-80%
- e) >80%

B 5.3) Ali podnebne spremembe vplivajo na količino in kakovost vaših pridelkov iz leta v leto?

- a) Podnebne spremembe imajo vpliv, iščem izboljšave
- b) Podnebne spremembe imajo vpliv, **ne** iščem izboljšav
- c) Podnebne spremembe nimajo vpliva

B 5.4) Ali imate kmetijske površine na območju, kjer so razmere za redno pridelovanje še posebej otežene?

- a) Da
- b) Ne

B 5.4.1) Če ste odgovorili z Da, zakaj so razmere otežene? Možnih je več odgovorov.

- a) Nezadostna količina padavin na geografskem območju
- b) Nezadostna rodovitnost zemlje
- c) Prevelika količina bližnjega avtomobilskega prometa
- d) Prevelika količina padavin
- e) Poplavno območje
- f) Visoka podtalnica
- g) Relief

Drugo; _____

B 8) Kateri so po Vašem razlogi, da se pridelovalci ne odločijo za ekosistemsko pridelavo? Možnih je več odgovorov.

- a) neobstoj ustrezne regulative
- b) pomanjkanje finančne pomoči
- c) pomanjkanje znanja o načinu pridelave
- d) pomanjkanje dostopnosti izobraževanja
- e) omejitev zaradi geografskega položaja (neprimerna prst, relief, poplavno območje..)
- f) nezmožnost doseganja velikega dobička od prodaje
- g) upravljajo s prevelikimi površinami
- h) izguba rednih odjemalcev zaradi spremembe pridelave
- i) drugo: _____

3. Predlogi za prizadevanja Permakulturnega Inštituta Maribor. Označite od 1- najpomembnejši do 3- najmanj pomemben.

	Permakulturni inštitut naj si prizadeva za institucionalno podporo ekosistemski pridelavi.
	Permakulturni inštitut naj skrbi za osveščanje in izobraževanje pridelovalcev in odjemalcev.
	Permakulturni inštitut naj razvija znanje, ki bo omogočilo lažji prehod na ekosistemsko pridelavo.

V kolikor bi nam želeli karkoli sporočiti, nam predlagati izboljšave ali imate nasvet glede promocije našega Permakulturnega inštituta, nam to lahko napišete spodaj.

Za sodelovanje se Vam iskreno zahvaljujemo!

Vsebine so del projekta Promocija ekosistemskega kmetovanja in permakulturnega načrtovanja, ki sta ga v sklopu programa Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem – Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016 – 2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020 sofinancirala Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.